

Nieuw! Poel wandeling

Periode Mei/Juni

Voor het hele gezin!!

Vanwege corona kunnen wij je niet meenemen op onze maandelijkse rondleiding. Maar we laten je niet in de steek. We hebben dingen digitaal gemaakt die je anders van de gids zou hebben gehoord. Zo kan je toch van alles ontdekken, beleven in dit zo bijzondere gebied. Door het zandpad dat in de wandeling is opgenomen is het minder geschikt voor rolstoel, rollator en kinderwagen. De route is ongeveer 3,5 km lang.

Hoe het werkt

Op de website van IVN Amstelveen kan je deze rondleiding downloaden of lezen op de telefoon of I-pad. Je kan hem natuurlijk ook vooraf uitdraaien.

De PDF bestaat uit: de routebeschrijving, een plattegrond (bijlage 1), én een bloemen zoekkaartje (bijlage 2).

Over het gebied

Duizend jaar geleden was dit gebied een groot moeras. Planten gingen dood en vielen in het water. Ze verteerden niet omdat er maar heel weinig zuurstof in water zit. Er kwamen telkens nieuwe planten en die gingen ook weer dood. Zo ontstond een dikke laag van dood plantenmateriaal: veen.

Steden als Amsterdam en Leiden groeiden. Er werd een weg aangelegd tussen die twee steden. De weg begon in Amsterdam op het Leidseplein, via de Leidsepoort de stad uit. Daarna langs de Heilgheweghse vaart (later Overtoomse vaart) naar de Overtoom, een overzetplaats van schepen naar de Schinkel.

Hier begon de Veendijk, die nu de Amstelveenseweg heet.

De weg loopt door het Oude Dorp, via de Noorddammerlaan en de Legmeerdijk, in Bovenkerk, naar Leiden. Die wegen werden in de loop der eeuwen steeds belangrijker en ze werden naast openbare weg ook waterkerende dijken. In Wikipedia staat veel informatie over de Leidsepoort, Overtoomse Sluis en Amstelveenseweg (Amsterdam).

Amstelveen ontstond, er kwamen groepjes huizen en er werden meer dijken aangelegd. Meren werden drooggemalen waardoor polders ontstonden. De veengrond werd afgegraven en verhandeld als turf. Het veen tussen de Kleine Noorddijk, de Schinkeldijk, de Legmeerdijk en het noordwestelijke deel van de Poel is nooit afgegraven. Het gebied lijkt het meest op hoe het gebied er heel lang geleden heeft uitgezien. Een echt veengebied. De wandeling gaat hier dwars doorheen. De rest van wat nu het Amsterdamse Bos heet, bestond uit boerderijtjes met weilanden. In de jaren 30, toen er veel werkloosheid was, is het Amsterdamse Bos aangelegd. Alles ging met kruiwagens en schep, elke boom is met de hand geplant.

EN DAAR GAAN WE DAN!!

1 = start

De wandeling start op de Legmeerdijk, bij de Urbanuskerk. Of nog beter: bij het bankje tegenover Silversant.

rietzanger

Doe 25 stappen het pad in, en blijf dan even staan bij het riet, en luister. Hoor je de vogels zingen? Heb je wel eens eerder rietvogels horen zingen? Je hoort ze beter als er minder verkeer is. Laten ze zich ook zien of zitten ze onderin het riet? Sta tijdens deze wandeling af en toe even stil om je bewust te zijn van wat je hoort. Dat is vast veel meer dan je denkt.

kleine karekiet

2. Ga rechtsaf het Lambertuspad in.

Blijf even stilstaan op brug 1543, en geniet van het uitzicht. Je kunt ook de grotendeels afgebrande Urbanuskerk zien. Dit belangrijke monument van Bovenkerk wordt gelukkig wel herbouwd. Loop de brug af.

3. Ga rechtsaf, het pad tussen de bomen in.

Blijf daar even staan. Je staat hier op echte veengrond: dode plantenresten in een waterige bodem. Kan je het zien en voelen? Ga even naast het pad staan en spring een paar keer op en neer. Kijk goed naar je schoenen: wat gebeurt er? Voel je de grond bewegen? Zoek naar op de grond liggend mos en pluk een klein beetje. Knijp het fijn in de hand: wat gebeurt er? Natuurlijk leg je daarna het mos weer netjes terug.

4. Ga weer terug over de brug en ga dan rechtsaf naar de volgende brug.

Deze brug heet ook wel de Kippenbrug.

5. Blijf voor de brug even staan.

Geniet even van alle bloemen. Kijk op de zoekkaart of je bloemen kunt herkennen. Vlak voor de brug zie een broeihoop voor ringslangen. De slangen leggen daar de eieren in. Deze worden door de warmte in de hoop uitgebroed.

6. Ga over de brug naar rechts

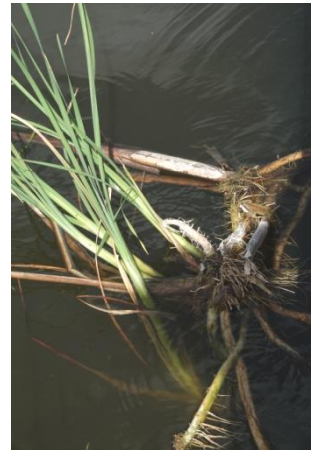
Loop langs huis nr 80 en ga door het hek naar het bankje.

Ga even zitten, en doe je ogen dicht. Wat hoor je, wat voel je? Ga dan in de schaduw van de boom staan. Voel je het temperatuur verschil?

kale jonker

Als je verder loopt, zie je onder meer de kale jonker. Deze plant heeft heel weinig bladeren, vandaar de naam. Hij staat vaak in een vochtig grasland, en kan wel 2 meter hoog worden. Je komt tijdens de wandeling een aantal steigers tegen. Loop deze eens op kijk om je heen. Je kan onder andere zien dat er planten zijn die zich voortplanten met wortelstokken. Een voorbeeld hiervan is de lisdodde.

7. Loop verder, tot over brug 1511

Ga naar rechts de vlinder op. Soms zijn hier veel libellen en juffers te zien: zijn die er nu ook? Als een juffer op een blad of stengel zit heeft hij de vleugels gesloten. Bij een libel staan deze gespreid.

libel

juffer

In de winter, als de Poel bevroren is, kun je hier uitrusten als je moe bent van het schaatsen.

wondklaver

Wondklaver is hier bij de Poel een rechtopstaande plant die stengels heeft. Hij kan ook oranje, roze of wit zijn, en laag bij de grond blijven. Vroeger dacht men dat deze plant geneeskrachtig was: er werd een smeersel van gemaakt. Enkele kleine blauwe vlinders zoals het dwergblauwtje leggen hun eitjes alleen op de wondklaver, en niet op een andere plant.

blauwtje

8. Loop verder, tot over brug 1509

Aan het einde van de brug staat links een berk. Wat vind je van deze boom: wel/niet mooi? Vreemd, of helemaal niets, dat kan ook.

Denk je dat deze boom gezond is? Vergelijk deze boom eens met de volgende boom, 10 meter verder langs het pad.

9. Loop verder, tot over brug 1508

Hier zie je aan de rechterkant wit plantjes, het veenpluis. En grote varens: de koningsvarens. Veenpluis is een soort gras. Het groeit vooral op vochtig veengrond. In Nederland komt de plant vooral voor in Drenthe en hier bij onze Poel. De varens zijn nu hard aan het groeien. Het worden reusachtige planten. In de winter sterven ze af om in het voorjaar weer terug te komen.

Ga na brug 1506 naar rechts.

10. Loop verder over de bruggen tot aan de driesprong

Vaak hoor je onderweg een koekoek. Horen jullie hem nu ook? Maar zie je de koekoek ook? Dat is vaak heel lastig. Daarom hebben we dit plaatje erbij gedaan.

Je hoort alleen het mannetje. Hij roept om zijn territorium af te bakenen. Het vrouwtje legt haar eitjes in het nest van andere vogels. Die andere vogels brengen de jongen van de koekoek groot.

koekoek

Ga bij de driesprong naar links.

11. Een stukje bos

Luister eens naar al die vogels. Ze fluiten de hele tijd om aan te geven dat dit stukje bos van hun is. Dit is mijn territorium. Zij fluiten zoals wij mensen een hek om onze tuin zetten: dit is van mij, hier moet jij niet komen.

Hier zie je gele planten staan. Is het nu kool- of raapzaad? Koolzaad bloeit wat later dan raapzaad en het is van elkaar te onderscheiden doordat bij koolzaad de knoppen van de ongeopende bloemen hoger zitten dan de bloemen, terwijl bij raapzaad de bloemen de knoppen bedekken. Welke bloem denk jij staat er nu te bloeien?

Kijk eens naar rechts, wat vind je ervan?

In dit stuk van het bos laten de boswachters de omgevallen bomen gewoon liggen, zodat er paddenstoelen komen en kleine diertjes. En daar komen weer grotere diertjes op af. Dit is goed voor de natuur. Het stuk bos ten noorden van de A9 is een stuk netter. Daar worden omgevallen bomen wel weggehaald.

12. Ga bij de richtingsborden naar links, richting Amstelveense Poel

Na 25 meter (ongeveer) zie je links en rode beuk. Meestal heeft een beuk een witte stam en groene blaadjes, maar deze heeft een donkere stam en rode blaadjes. Heb je zoiets wel eens eerder gezien?

Het bos is aangelegd in 1930-1935. De oudste bomen zijn dus 90 jaar oud. Zie jij rechts van het pad oude bomen?

13. Koolmeesnestkasten (3x woordwaarde)

Koolmezen zijn kleine vogels. Ze eten veel rupsen, o.a. de rupsen van de eikenprocessierups waarvan we in de zomer veel last hebben. Daarom is het goed als er veel koolmezen zijn. Ze maken hun nest graag in een gat in een boom. Maar er zijn niet veel gaten in een boom. Daarom hebben de boswachters nestkasten opgehangen, zodat de vogels daar een nest in maken.

Koolmees

Kijk eens naar de nestkasten; misschien zie je wel een koolmees erin vliegen om voedsel naar de jongen te brengen, of eruit vliegen om nog meer voedsel te zoeken.

14. Vlak bij het boswachters huisje

Hier staan een paar berken. Kijk goed naar de eerste berk.

Deze berken hebben een witte stam. Een deel van de stam is groen: daar zitten algen (kleine plantjes) op de stam. Kijk eens goed naar de stam van deze berk. Hier zitten algen op (kleine groene plantjes) en daartussen door zie je een soort witte gangetjes.

slakkenvraat

Hier hebben ook algen gezeten. Maar toen kwamen er slakken, en die hebben de algen opgegeten. Op de plek waar de slakken de groene algen hebben opgegeten, zie je weer de witte schors van de berk.

15. Ga links de brug over, terug naar het startpunt

Je volgt dan het linker pad, het voetpad. Achter de 2^e bank staat hulst. De plant staat een beetje verstopt tussen andere struiken. Hulst kan je goed herkennen aan de puntige bladeren. Blaadjes van de hulst zijn groen. Maar bij deze hulst zit op sommige blaadjes een bruine vlek. Ga eens met je vinger over zo'n vlek: wat voel je? Wat is hier gebeurd? Waarom zit daar een bruine vlek?

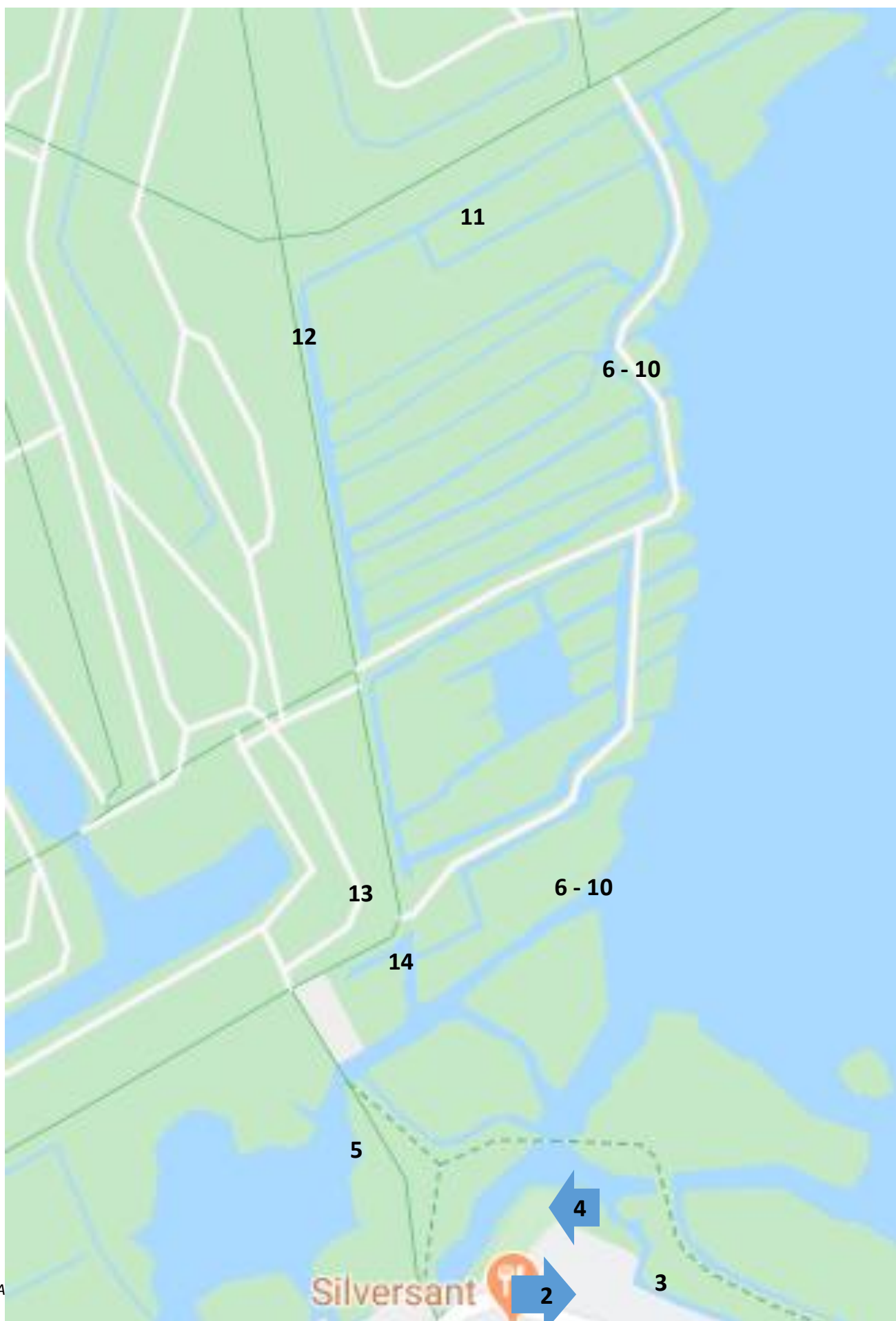
Een vlieg heeft in het blad een eitje gelegd. Daar kwam een rupsje uit, en die heeft de binnenkant van het blad opgegeten. En als je gegeten hebt moet je poepen. Die bruine streep is poep van de rups! Durf jij nog een keer met je vinger aan de bruine vlek te voelen?

Als je verder loopt ben je terug bij het startpunt.

Met deze wandeling hebben wij geprobeerd je nieuwsgierig te maken van de schoonheid van de natuur en die van de Poel in het bijzonder.

Wil je meer weten over IVN Amstelveen ga dan naar onze website: www.ivn.nl/afdeling/amstelveen

Bijlage 2

boterbloem

rode klaver

veldzuring

gestreepte witbol

pitrus

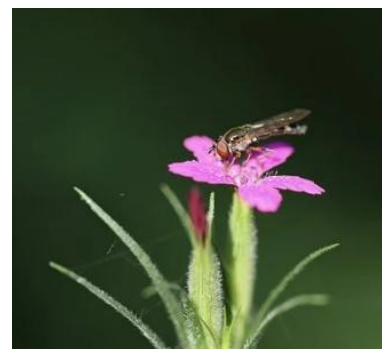
witte dovenetel

pinksterbloem

koolzaad

ruige anjer

koekoeksbloem

gevekte orchis

reukgras

Verantwoording foto's; alle foto's zijn de fotowerkgroep van IVN Amstelveen en van Pixabay.com (rechtenvrij)